

Inatsisartunut ilaasortaq
Pele Broberg
Att: Inatsisartut
Imaneq 2
3900 Nuuk

§37 naapertorlugu apeqquteqaammut normu 2023-176-imut akissuteqaat

Asasara Pele Broberg

09-01-2024
Suliap nr.: 2023 - 29165
All. nr. 23730444

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutitit uannit akineqartussatut innersuunneqarput. Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut apeqqutinut 1-imiit 5-imut akissutinik aallernikuuvunga. Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1: Qanga Naalakkersuisut Puisit amiinik tuniniaaneq Inuit kingoqqisuunissaq atorunnaarsippaat?

Akissuteqaat:

Inatsisit atuuttut naapertorlugit inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanissamut akuerineqarsimasoq taamaasillunilu inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanissamut allagartalik kinaluunniit puisit amiinik tunisisinnaatitaavoq. Saniatigooralugu piniarsinnaanissamut allagartallit puisit amiinik tigooraasuusalernissaat nutaamik isummerfigineqartinnagu inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanissamut allagartallit puisit amiinik tigooraasuusarnissaat piumasaqaataavoq.

“

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit

§ 7. Inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersissut, Inunnut 15-inik ukioqalereersimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq taamaallaallu Inunnut:

- 1) kalaallinut inuiaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumassuteqartunut,
- 2) Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunut aamma qaammatini kingullerni 24-ni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimasunut, taamaattorli takuuk § 10, imm. 1. nr. 1,
- 3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataavoq aamma ukiuni ullorsiuteqarfiusuni kingullerni 24-ni Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataasimasunut.

4) nunap immikkoortuani aqutsiveqarfiusumi piniarnikkut aallaaniarnikkullu inuussutissarsiuteqarfiusussami piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisariaqartunik pigisaqartunut, pisariaqartitsinerlu naapertorlugu angallat imaluunniit assartuut motoorilik ilanngullugu, aamma

5) pineqartunut isertitaasa tamarmiusut ikinnerpaamik 50 %-iinik, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitanit tamarmiusuneersunik isertitaqartartunut, tak. § 8.

Imm 2. 1-imi, nr. 1-5, piumasaqaatit apeqquataatinngit Naalakkersuisut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissuteqarnissamut piumasaqaatit pillugit malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput.

“

Aallerfik: Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 34 13. juuni 2023-imeersoq

Puisit amiinik tunisisinnaanissamut atatillugu Inunnit kingoqqisuunissaq piumasaqaataangilaq.

Taamaattoq EU-p peqqussutaani 2009 aamma 2015-imeersuni puisit amii EU-mi tuniniarneqartussat naggueqatigiinnit Inunneersuussasut nunap inoqqaavisa allalluunniit ileqqutoqqat malillugit piniartarneraneersuussasut. Ilaatigut Tuluit Nunaani assingusunik piumasaqaateqarpoq.

Apeqquut 2: Qanga Naalakkersuisut Puisit amiinik tunisisinnaaneq Inuit kulturianut attuumassuteqarunnaarluni niuernerpalaarnermik ingerlatsineq aallartippaat?

Akissuteqaat:

Puisit amii EU-mut tunineqartartut 1983-imi Inunnit kingoqqisuunissaat piumasaqaataalerpoq

piumasaqaatillu 2009-mi 2015-imilu sukaterneqarlutik. UK-ip EU-imit aninermi kingorna Inunnit kingoqqisuunissamik piumasaqaat atulersippaa.

Inatsisit nalunaarutillu aqqutigalugit Inunnik inuiaqatigiinnilluunniit allanik immikkoortitsisunik aalajangersagaqanngilaq.

Piniariaatsit tamarmik aammalu puisit amii kisiisa eqqarsaatiginagit piniakkanik atuineq Inuit kulturianit aallaaveqarput. Puisit amiinik akissarsissutigalugit pisiortortarneq KGH-ip nalaannili aallartinneqarsimavoq taamanikkut orsut puisillu amii tunineqartarsimmata puisillu amiinik pisiortorneq tuniniaasarnerlu Great Greenland A/S-imit 1977-imi pilersinneqarnerata kingorna nanginneqarpoq.

Puisit amiinik Canadameersunik Norgemeersunillu nioqquteqartarnerit killilersimaarniarlugit puisinniarnerullu NGO-t nunallu ilaanit akerlerineqarnera pissutigalugu naggueqatigiit Inuit tunisaqartarnerit killilersimaarsinnaajumallugit nunat allat immikkoortiteralutillu peqqussusiortarsimanissaat ilimanarneruvoq.

Apeqqu 3: Qanga Naalakkersuisut EU-mut puisip amiinik niuernissamut immikkut piginnaatitsissut malikkunnaarpat?

Akissuteqaat:

Puisit amiinit tunisassianik EU-mut tunisaqartarnermut atatillugu EU-p peqqussutaani piumasaqaatit Naalakkersuisunit malinneqarput puisit amiinik tigooraaviit puisinik puisinillu tunisassianik nunanut allani nioqqutigineqartussanik tunisassiortartut nassitsinerit tamaasa naggueqatigiit Inuit pineqannginneranik uppernarsaammik tunisarnerisigut.

Apeqqu 4: Qanga kingullermik Naalakkersuisut "Inuit-exemption" malinneqarnissaa pillugu nakkutilliippat?

Akissuteqaat:

EU-ip aammalu UK-ip peqqussutaani piumasaqaatinik malinninnissartik Naalakkersuisut toqqarsimavaat amminik tigooraaviit puisit amiinik puisinillu tunisassianik nunanut allani nioqqutigineqartussanik tunisassiortartut nassitsinerit tamaasa naggueqatigiit Inuit pineqannginneranik uppernarsaammik 2010-mili tunisalernerisigut. "Inuit-exemption" malinneqarnissaanut atatillugu Naalakkersuisut aallaaviatigut nakkutilliineq ajorput. Pappiaraq immersugassaq immersorneqartartussaavoq EU-mit akuerisaalluni uppernarsaasinnaalluni oqartussaasumillu tassalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit naqqissuserneqartartussaalluni. Great Greenland A/S puisit amiinik nunamut EU-mi ilaasortaasumut soorlu Danmarkimut nassiussai tamarmik Inunnit pisarineqarsimaneramik uppernarsaaserneqartarput.

Apeqqu 5: EU-mut nalunaarutigineqareerpa nunatsinni "Inuit" sullinneqanngitsut, kisiannili "Kalaallit Nunaani najugaqarneq" kisiat aallaaviusoq?

Akissuteqaat:

Siuliani oqaatigineqareersutut puisit amiinik tunisaqartarnermut tunngatillugu Inunnut piginnaatitsissummik atuilernissamik EU aamma UK atulersitsisuupput. EU-ip peqqussutai ukiut tallimakkaarlugit UK-illu peqqussutai ukiut tamaasa nalilersorneqartarput. Kingullermik nalilersuisoqarmat 2020-mi (EU) aamma 2023-mi (UK) periutsit atuuttut eqqarsaatigalugit EU-mit UK-imillu allanngortitsinissamik pisariaqartitsisoqanngitsoq nalunaarutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaani namminermit puisit amiinik pisiortortarnerit piumasaqaatitassaat Kalaallit Nunaanit namminerluinnaq aalajangersarneqartarput Namminersorlutik Oqartussat Great Greenlandillu Sullissinissamik Isumaqtigiissutaat aqutugalugu puisillu amii eqqarsaatigalugit ulluinnarnilu ingerlatsinerit Great Greenland A/S.-imit isumagineqatarnerisigut, taamaattumik tamakku EU-imit UK-imilluunniit aalajangersarneqarneq ajorput."

Apeqquut 6: Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigivaat nunatsinniit "Nunap inoqqaavinut" aallartitaqartarneq, naak Naalakkersuisut nunap inoqqaavinik sullissinngitsut?

Akissuteqaat:

Nunat inoqqaaviinut taakkualu pisinnaatitaaffiinut tunngasut suliniaqatigiiffiit assigiinngitsut aqputigalugit Naalakkersuisut ukiorpassuarni suleqataallutillu sulissutiginnittarsimapput, soorlu Nunat Inoqqaavinut tunngasunut Oqallittarfik (Permanent Forum) aamma Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutip (UNDRIP) FN-imi akuersissutigineqarnissaanut atatillugu suleqataanermigut.

Apeqquut 7: Naalakkersuisut qaqugu avammut nalunaarutigissavaat nunatsinni politikikkut aqutseriaaseq danskisut innuttaasuseqarnermik kisiat aallaavilik?

Akissuteqaat:

Kalaallit Nunaanni tamat oqartussaaqataatillugit politikikkut aqutseriaaseq inatsisunik maleruagassanillu Inatsisartunit akuerineqarsimasunit aallaaveqarput.

Apeqquut 8: Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigivaat nunani allani nunap inoqqaaviunatik taamaattuunerartut (Pretendians) iliuseqarfigineqartarnerat?

Akissuteqaat:

Nunat allat namminneq oqartussaaffigisaminnut atatillugu inatsisiliorsinnaanerat Naalakkersuisut ataqqivaat.

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquuteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vivian Motzfeldt

Naalagaaffinngornissamut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq